

v
sc
d

nominatie
Mime
prijs

Juryrapport VSCD Mimeprijs 2020 & 2021

De Mimejury 2020-2021 bestaat uit:

Nicole van Vessum (voorzitter), directeur theaterfestival De Parade
Berith Danse, directeur Pleintheater
Maurice Dujardin, hoofd artistiek bureau Theater Rotterdam
Marlies Heuer, actrice
Marijn van der Jagt, journalist en dramaturg
Irene Pronk, directeur Theater het Kruispunt
Dwayne Toemere, acteur/theatermaker/trainer
John de Weerd, programmeur Het Nationale Theater

De uitreiking

Zaterdag 11 september 2021 tijdens het Gala van het Nederlands Theater in ITA Amsterdam.

VSCD Mimeprijs

De VSCD Mimeprijs wordt uitgereikt naar het inzicht van de jury aan de persoon of groep die de belangrijkste bijdrage heeft geleverd aan mime in het voorafgaande seizoen. Dat kan zijn op het gebied van uitvoering, regie, choreografie et cetera. De Mimeprijs wordt sinds 1986 uitgereikt door de Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouwdirecties. De prijs is een bronzen beeld, gemaakt door beeldend kunstenaar Eric Claus.

Sponsor

De uitreiking van de VSCD-prijzen wordt mogelijk gemaakt door de [Podium Cadeaukaart](#), die wordt uitgegeven door de Stichting Promotie Theater en Concertbezoek. De SPTC is onze trouwe en onvoorwaardelijk branche ondersteunende partner voor de VSCD-prijzen. Zij biedt als sponsor ook in 2021 de garantie dat de prijzen kunnen worden uitgereikt.

Voorwoord Mimejury

De leden van de VSCD-Mimejury willen hun respect betonen aan de manier waarop theatermakers zich de afgelopen corona-seizoenen staande hebben gehouden. Dat vereiste doorzettingsvermogen, veerkracht en afgedwongen flexibiliteit. Een speciale vermelding heeft de Mimejury voor de vele inventieve combinaties van live en online theater, zoals *Memento Mori* van Nineties Producties en *Digital Silence* van Building Conversation. Vorig jaar besloot de jury om de Mimeprijs vanwege de vele afgelaste voorstellingen niet uit te reiken. Een rijke tweejaar-opbrengst van bijzondere voorstellingen op het gebied van beeldend, fysiek en performance-theater resulteerde in de vijf nominaties.

Genomineerd zijn:

Broeders verheft u ter vrijheid van Dries Verhoeven

Met zijn tweeluik *Broeders verheft u ter vrijheid* nodigt Dries Verhoeven het theaterpubliek uit om zich te verdiepen in de Oost-Europese werknemers aan wie wij onze laagstbetaalde handarbeid in kassen, fabrieken en magazijnen hebben uitbesteed. In een wezenloos distributiecentrum op het toneel, waar traag bewegende robots lege dozen aan elkaar doorgeven, herhaalt een koor van tien Bulgaarse seizoenarbeiders één oud-Nederlands socialistisch strijdlied. Hun achturige werkdag is een dromerig protest tegen hun inwisselbaarheid, en tegelijk een ode aan de 'nutteloze' kunst die zij hier dienen. Verhoeven exposeerde zijn werknemers bovendien in een kunstinstelling in Den Haag, waar zij drie maanden verbleven. Te midden van hun tijdelijke woonomgeving toont een documentaire met hoeveel bevlogen openheid Verhoeven zijn spelers aanzocht en begeleidde, en hoezeer de uitvoerenden zich verbonden hebben met de maatschappelijke en artistieke uitgangspunten van het project. Prachtig is een driepanelen-video waarin de spelers hun mechanische arbeidshandelingen mimen terwijl ze over hun rijke binnenwereld vertellen. Een actueel, multidisciplinair kunstwerk over de kapitalistische globalisering dat aantoont hoe de individuele geest van werkkrachten uit lagelonenlanden over hun uitgebuite lichaam kan triomferen.

De Internet Trilogie van URLAND

Drie voorstellingen maakte performancecollectief URLAND vanaf 2014 over de invloed van het internet op het menselijke bewustzijn. Het samenvoegen van de onderzoeksuitkomsten in één productie betaalde zich uit: *De Internet Trilogie* is een ijzersterke geschiedschrijving in woord, maar vooral in beeld. Startpunt is een ijzeren, begeesterde machine genaamd Prometheus, die als bringer van het digitale vuur de voorbode is van het virtuele tijdperk. Het is knap hoe de mannen de opkomst van het wereldwijde web weten samen te vatten in schetsen in iconische scènes en figuren, van de ronddwalende kat uit de populaire kattenfilmpjes tot een enorme zwarte doos die ominous zingt over énen en nullen. Dit mondt uit in een geweldige verdubbeling van de werkelijkheid: in een virtuele, vloeibare ruimte zijn twee simplistische Sims-poppetjes op zoek naar houvast, terwijl het publiek onder deze computerwereld ziet hoe de spelers deze oproepen en manipuleren. In het afsluitende toekomstvisioen mijmert een opflakkerend, upgeload en onzijdig mensenbrein vanaf een beeldscherm over verlies van tastzin, lichamelijke sensaties en emoties, terwijl de Orpheus-machine zwijgend toekijkt. Middels theater, hét medium van de aanwezigheid, vertelt URLAND over het ingrijpendste effect van internet: onze toegenomen fysieke afwezigheid.

8: Metamorphosis van Nicole Beutler Projects

Nicole Beutler is als trefzeker regisseur van veelvormige 'gesamtkunstwerken' in staat om afzonderlijke disciplines betekenisvol samen te voegen terwijl ze hun eigen zeggingskracht behouden. In *8: Metamorphosis*, een coproductie met ITA en Festival O., vertellen een achtkoppig mannenkoor, een slagwerker, een Electro componist/dj en een lichtontwerper aan de hand van het beroemdste barokke klaaglied van Henry Purcell een zinnelijk, alternatief scheppingsverhaal over de opkomst en ondergang der mensheid. Met als leidraad het uiteenvallen van het patriarchaat. De oerknal komt van het drumstel dat Frank Rosaly in den beginne woest te lijf gaat, en dat ontmantelt door de koorleden een apocalyptisch slagveld vormt. Op de soundscape van Gary Shepherd remixen de zangers Purcells barokklanken tot een hortend, echoënd klankgedicht. De mannen transformeren van anonieme werknemers, uniform bewegend in een knap uitgevoerde mimografie-van-het-maatpak, in mythische, androgyne en dierlijke wezens. Een bewegend, pulserend lichtgrit van ontwerpers Julian Maiwald en Minna Tikkainen omhult de performers alsof het hen gevangenhoudt en daarna bevrijdt. Door het omgekeerd gebruik van de schouwburgzaal eindigt de voorstelling met een visueel verbluffend tafereel: de performers verdwijnen tussen het in mist gehulde landschap van lege theaterstoelen.

DO NOT LOOK BACK WITH REGRET van Davy Pieters

De uitdrukingskracht van de menselijke gestalte is het basismateriaal van regisseur Davy Pieters. In *DO NOT LOOK BACK WITH REGRET*, van Theater Rotterdam, positioneren een jongere en een oudere vrouw zich in een lege, duistere ruimte. Klára Alexová en Marlies Heuer zijn allebei in zichzelf verzonken, alleen en toch intens met elkaar verbonden. Er is een gevoel van verlies; misschien wordt de één opgeroepen in de herinnering van de ander. De beeldtaal van deze kleine zaal voorstelling is even uitgezuiverd als overrompend.

Donkerslagen verdelen de taferelen in filmische shots, waardoor de tijd vooruit of achteruit lijkt te verspringen. Wat doorgaat is de gestadige regenval van zwarte as die het podium langzaam bedekt. De spaarzame belichting van ontwerper Varja Klosse is magisch en het geluidslandschap van Jimi Zoet tintelt en dondert. Als de vrouwen met bezems cirkels aftekenen in de aslaag, halen ze elkaar spiralend in. Een verstild eindtafereel met een stoel en een deken is zowel een intiem samenzijn als een afscheid. Met minimale middelen wordt hier een groots, universeel verhaal verteld.

Antibodies van Boogaerdt/VanderSchoot

Geheimzinnig is de beeldende vertelling in *Antibodies*, die Susan Boogaerdt en Bianca van der Schoot creëerden bij Theater Rotterdam. Een vrouw betreedt een afgesloten, transparante koker waarin zij zich verhoudt tot organische poppenfiguren die zij zelf van ogen voorziet. Alles wat door haar handen gaat – een evenbeeld, een zelf vervaardigd kind - valt uiteen en wordt in stukken door de vrouw omhoog gehesen. Wat na haar eigen verdwijning rest is aardse materie. Een verbeelding van de levenscyclus, met een wonderlijke naïviteit vertolkt door Susan Boogaerdt. Haar fysieke verschijning, gehuld in hemdje en onderbroek, is kwetsbaar. Tegelijk roept ze met haar gemaskerde gelaat en de litanie van banale vragen die een verinnerlijkte stem doet klinken, een soap-achtig vrouwencliché op. Bijzonder is de ruimtelijke opstelling, met projectie-banieren aan de zijden van de koker die het publiek verdelen. Het tijdloze totembeeld daarop begeleidt de rituele passage die de vrouw uitvoert en tegelijk ondergaat, bijgestaan door de sinistere soundscape van Wessel Schrik. Een nieuw hoogtepunt in het onnavolgbaar authentieke oeuvre van performance-duo Boogaerdt/VanderSchoot.

De VSCD Mimejury kent de Mimeprijs 2020 & 2021 toe aan:

**8: *Metamorphosis*
van Nicole Beutler Projects**